ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 31.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 16-го Апрѣля — 1835 — *Wilno. Wtorek. 16-go Kwietnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Апрѣля.

Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Орденскому Капитулу въ 29-й день минувшаго Марта, пожалованы Кавалерами *ордена Св. Анны*: Горный начальникъ Олонецкихъ заводовъ, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Полковникъ *Армстронгъ, второй степени*; а Надзиратель желѣзныхъ рудниковъ тѣхъ же заводовъ Горный Инженеръ-Капитанъ *Бутеневъ 1-й, третьей степени*, въ награду отлично усердной и ревностной ихъ службы Начальствомъ засвидѣтельствованной. (*Р. И.*)

— **Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи,** разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о составленныхъ Медицинскимъ Совѣтомъ правилахъ относительно къ тѣмъ, кои въ припадкахъ сумасшествія учинили смертоубійство или посягнули на жизнь другаго или собственную, и сообразивъ предположенія сіи съ существующими общими правилами о порядкѣ удостовѣренія въ сумасшествіи и въ выздоровленіи отъ онаго,— *положилъ*: въ разрѣшеніе представляющихся по настоящему дѣлу вопросовъ, постановить слѣдующее:

1) Учинившихъ смертоубійство или посягнувшихъ на жизнь другаго или свою собственную въ припадкахъ сумасшествія, свидѣтельствовать и испытывать въ Врачебныхъ Управахъ, на основаніи правилъ, Медицинскимъ Совѣтомъ составленныхъ, съ соблюденіемъ при томъ порядка, установленнаго въ 224 ст. Свода Законовъ Гражданскихъ, томъ X.

2) Преступниковъ сихъ, если по таковому свидѣтельству они будутъ признаны дѣйствительно сумасшедшими, отсылать для содержанія и леченія въ домъ ума лишенныхъ съ тѣмъ, чтобы они ни въ какомъ случаѣ не были изъ того дома исключаемы и водворяемы въ общества, безъ разрѣшенія высшаго Начальства.

3) Но если время покажетъ, что сумасшествіе совершенно прошло, и у выздоровѣвшихъ отъ онаго, въ теченіе двухъ лѣтъ сряду, не будетъ замѣчено никакихъ сего рода припадковъ, тогда, по точномъ удостовѣреніи о состояніи ихъ здоровья, въ освобожденіи ихъ лично изъ дома ума лишенныхъ, а имѣнія ихъ, буде таковое есть, изъ опеки, поступать на основаніи Высочайше утвержденнаго 30-го Октября 1834 года Мнѣнія Государственнаго Совѣта. Симъ замѣняется опредѣленный въ статьѣ 137 Свода Законовъ Уголовныхъ, томъ XV, пяти-лѣтній срокъ для испытанія учинившихъ въ припадкахъ сумасшествія смертоубійство и потомъ совершенно выздоровѣвшихъ.

4) Отъ Правительствующаго Сената, въ коемъ по законамъ дѣла сего рода окончательно сосредоточиваются, зависитъ и сократить для выздоровѣвшихъ отъ сумасшествія двухлѣтній наблюдательный срокъ, или по особымъ уваженіямъ, отдать бывшаго сумасшедшимъ, его родственникамъ на поручительство, обязавъ ихъ наблюдать за нимъ прилежно, и, въ случаѣ малѣйшихъ признаковъ возврата сумасшествія, брать надлежащія мѣры, или препровождать его обратно въ домъ ума лишенныхъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 5 Kwietnia.

Przez Naywyższy ukaz do Kapituły Orderów, pod dniem 29 zeszłego Marca, mianowani Kawalerami orderu *Św. Anny*: Naczelnik Górnictwa Kopalni Ołoneckich, Półkownik Korpusu Inżynierów *Armstrong, drugiego stopnia*; a Nadzorca żelaznych kopalni tamże, Kapitan Inżynierów Górniczych *Buteniew* 1szy, *trzeciego stopnia*, w nagrodę gorliwością odznaczającey się służby, przez Zwierzchność zaświadczoney. (*R. I.*)

— **Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu,** rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o ułożonych przez Radę Medyczną prawidłach, względem tych, którzy w paroxyzmach pomieszania rozumu popełnili zabóystwo, albo się targnęli na życie innego lub własne, i, porównawszy wnioski te z istnącemi powszechnemi prawidłami o sposobie zapewnienia się o pomieszaniu rozumu i wyzdrowieniu z niego, — *zamierzyła*: na rozwiązanie wynikających w tey rzeczy zapytań, postanowić, co następuje:

1) Tych, którzy popełnili zabóystwo, lub się targnęli na życie drugiego lub własne w paroxyzmach pomieszania, poświadczać i czynić doświadczenie w Urzędach Medycznych, na osnowie prawideł, ułożonych przez Radę Medyczną, z zachowaniem przy tém porządku, ustanowionego w 224 art. Połączenia Praw Cywilnych, tom X.

2) Tych przestępców, jeśli po takowém poświadczeniu będą uznanemi rzeczywiście za fixatów, odsyłać dla utrzymywania i leczenia do domu waryatów z tém, ażeby oni w żadném zdarzeniu nie byli z tego domu wyłączani i przypuszczani do towarzystwa, bez dozwolenia Wyższey Zwierzchności.

3) Lecz, gdy czas okaże, iż pomieszanie zupełnie przeminęło, i na wyzdrowiałych z niego w przeciągu dwóch lat, nie postrzeże się żadnych tego rodzaju paroxyzmów, w tenczas, po należytém zapewnieniu się o stanie ich zdrowia, w osobistém ich uwolnieniu z domu waryatów, a ich majątku, jeśliby się jaki znaydował z opieki, postępować na osnowie Naywyżey utwierdzoney 30 Października 1834 roku opinii Rady Państwa. Tém się zamienia postanowiony w artykule 137 Połączenia Praw Kryminalnych, tomu XVgo, termin pięcioletni dla doświadczenia tych, którzy popełnili w paroxyzmach pomieszania zabóystwo, a potém zupełnie wyzdrowieli.

4) Od Rządzącego Senatu, w którym podług praw, sprawy tego rodzaju ostatecznie się zbierają, zależy skrócić dla wyzdrowiałych z pomieszania, dwóletni obserwacyyny termin, lub podług szczególnych uwag, oddać byłego waryata, jego krewnym na porękę, obowiązując ich pilnie go postrzegać, i, w razie naymnieyszych znaków powrótu fixacyi, przedsiębrać należyte środki, lub odesłać go znowu do domu waryatów.

5) Съ лунатиками или сонноходящими, если они во время припадковъ своихъ учинятъ смертоубійство или посягнутъ на жизнь другаго или собственную, поступать какъ съ сумасшедшими, на основаніи настоящихъ правилъ.

6) Такимъ же образомъ поступать и съ учинившими смертоубійство или посягнувшими на жизнь другаго или свою собственную въ припадкахъ болѣзней, сопровождаемыхъ умоизступленіемъ, и потому сходствующихъ съ сумасшествіемъ; но въ случаѣ совершеннаго ихъ выздоровленія, оставлять ихъ въ домѣ ума лишенныхъ, для испытанія, не два года, но только шесть недѣль, и если въ сіе время не будетъ замѣчено никакихъ признаковъ болѣзни, тогда испрашивать установленнымъ порядкомъ разрѣщенія на освобожденіе ихъ изъ дома ума лишенныхъ.

И 7) Предоставить Министру Внутреннихъ Дѣлъ снабдить Врачебныя Управы составленными Медицинскимъ Совѣтомъ правилами касательно свойства болѣзней разнаго рода, сходствующихъ съ настоящимъ сумасшествіемъ, различія притворнаго сумасшествія отъ истиннаго, свидѣтельствованія и испытанія какъ сумасшедшихъ и лунатиковъ, такъ и одержимыхъ болѣзнями, съ сумасшествіемъ сходными, въ тѣхъ случаяхъ, когда они въ припадкахъ своихъ учинили смертоубійство или посягнули на жизнь другаго или собственную.

— Въ Именномъ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 1 день сего Марта, изображено: „Находя справедливымъ, чтобы Татары Астраханской Губерніи, какъ обитающіе въ городахъ и занимающіеся мѣщанскимъ промысломъ, такъ и сельскіе обыватели, надѣленные достаточнымъ количествомъ казенной земли, участвовали въ платежѣ Государственныхъ податей и въ отправленіи другихъ повинностей, подобно прочимъ Россійскимъ подданымъ, пользующимся одинаковыми съ ними выгодами, Мы признали за благо утвердить мнѣніе по сему предмету Министра Финансовъ, Государственнымъ Совѣтомъ одобренное, и въ слѣдствіе того Повелѣваемъ: 1) Татаръ, обывателей города Астрахани, извѣстныхъ подъ названіемъ Бухарскихъ, Гилянскихъ и Агрыжанскихъ, независимо отъ лежащей на нихъ обязанности по отправленію земскихъ и городскихъ повинностей, обложить, сверхъ того, особымъ сборомъ въ казну, впредь до уравненія съ коренными Россійскими подданными, по пяти рублей съ души и ввести ихъ при томъ въ отправленіе рекрутской повинности натурою, предоставивъ имъ право мелочнаго торга на одинаковомъ основаніи съ мѣщанами. 2) Татаръ, сельскихъ обывателей Астраханской Губерніи, извѣстныхъ подъ названіемъ Юртовскихъ, Емешныхъ и Кундровскихъ, за пользованіе отведенною имъ землю, равнымъ образомъ подвергнуть какъ земскимъ повинностимъ, такъ и помянутому сбору по пяти рублей съ души, а въ замѣнъ натуральной рекрутской повинности, платежу по тысячѣ рублей за рекрута, предоставивъ впрочемъ на волю отбывать повинность сію и натурою, сообразно § 9 Рекрутскаго Устава. 3) Взиманіе вновь установляемыхъ сборовъ, сверхъ подлежащаго на земскія повинности, начать съ 1-го Января 1836 года. 4) Означеннымъ Татарамъ дозволить производство и настоящаго купеческаго торга, но не иначе, какъ со взятіемъ, по роду торговаго промысла, надлежащихъ купеческихъ или крестьянскихъ свидѣтельствъ, на общемъ основаніи. Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать по сему надлежащее распоряженіе.“

— Г. Канцлеръ Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ сообщилъ Г. Министру Юстиціи, что Высочайше утвержденными въ 30 день Марта 1829 года дополнительными постановленіями къ Статуту знака отличія безпорочной службы, между прочимъ дозволено присылать въ Капитулъ Орденовъ формулярные списки о чиновникахъ, представляемыхъ къ награжденію симъ знакомъ въ продолженіи всего года, ограничиваясь, въ каждомъ году разсмотрѣніемъ тѣхъ только изъ нихъ, кои поступятъ по 1-е Марта. Сообразно сему, всѣ поступающіе въ Капитулъ по 1-е Марта списки, для награжденія знакомъ отличія, принимаются къ разсмотрѣнію въ каждомъ году; списки же, присылаемые для перемѣны знаковъ на высшее достоинство, по несуществованію на пріемъ къ разсмотрѣнію ихъ срока, согласно предложенію бывшаго Канцлера Орденовъ Князя Куракина отъ 22-го Мая 1829 года, принимаются къ разсмотрѣнію по день открытія засѣданія Думы сего знака, всѣ безъ изъятія. Разсмотрѣніе формулярныхъ списковъ для перемѣны знаковъ отличія на высшія достоинства, поступившіе въ первые года дѣйствій Экспедиціи сего знака, по малому числу оныхъ, не представляло особеннаго затрудненія, но въ послѣдствіи, при постепенномъ умно-

5) Z lunatykami czyli we śnie chodzącemi, jeśli oni w czasie swych paroxyzmów popełnią zabóystwo, lub się targną na życie drugiego lub własne, postępować jak z fixatami, na osnowię teraznieyszych prawideł.

6) Takimże sposobem postępować i z temi, którzy popełnili zabóystwo, lub którzy się targnęli na życie drugiego lub własne w paroxyzmach chorób, którym towarzyszy fixacya, a zatém podobnych do fixacyi, lecz w razie zupełnego ich wyzdrowienia, zostawiać ich w domu waryatów, dla doświadczenia, nie na dwa lata, lecz tylko na sześć tygodni, i jeśli przez ten czas nie postrzeże się żadnych znaków choroby, wtenczas ustanowionym porządkiem prosić dozwolenia, na oswobodzenie ich z domu waryatów.

I 7) Zostawić Ministrowi Spraw Wewnętrznych udzielenie Urzędom Medycznym ułożonych przez Radę Medyczną prawideł względem natury różnych chorób, podobnych do fixacyi, rozróżnienia zmyślonej fixacyi od prawdziwey, opatrzenia i doświadczenia jak waryatów, tak i dotkniętych chorobami, podobnemi do fixacyi, w tych zdarzeniach, gdy w swych paroxyzmach popełnili zabóystwo, lub targnęli się na życie drugiego lub własne.

— W Imiennym Naywyższym ukazie, danym Rządzącemu Senatowi dnia 1 Marca wyrażono: „Uznając za słuszną, ażeby Tatarowie Gubernii Astrachańskiey, jak mieszkający w miastach i trudniący się mieszczańskim przemysłem, tak i wieyscy obywatele, mający daną dostateczną ilość ziemi skarbowey, należeli do opłaty skarbowych podatków i odbywania innych powinności, tak jak i inni Rossyyscy poddani, używający jednostaynych z niemi wygod, Uznaliśmy za dobrą potwierdzić w tym przedmiocie zdanie Ministra Skarbu, przyjęte przez Radę Państwa, i na skutek tego Rozkazujemy: 1) Tatarów, obywateli miasta Astrachania, znanych pod imieniem Bucharskich, Gilańskich i Agryżańskich, niezależnie od włożonego na nich obowiązku, odbywania mieyskich i ziemskich powinności, obowiązać oprócz tego do osobnego poboru do Skarbu odtąd do zrównania z pierwotnemi Rossyyskiemi poddanemi, po pięć rubli z duszy, i wprowadzić ich przy tém do odbywania rekrutskiey powinności w naturze, zostawiwszy im prawo drobnego handlu na jedneyże osnowie z mieszczanami. 2) Tatarów, wieyskich obywateli, znanych pod nazwaniem Jurtowskich, Emesznych i Kundrowskich, za używanie wydzieloney dla nich ziemi, równymże porządkiem, obowiązać do płacenia ziemskich powinności, tak i pomienionego poboru po pięć rubli z duszy, a w zamian naturalney rekruckiey powinności, opłacie po tysiąc rubli za rekruta, zostawiwszy zresztą do woli odbywanie tey powinności i w naturze, podług § 9 Ustawy Rekrutskiey. 3) Pobieranie nowo ustanawiających się poborów, oprócz przypadającego na ziemskie powinności, zacząć od 1go Stycznia 1836 roku. 4) Dozwolić pomienionym Tatarom trudnić się i rzeczywistym handlem kupieckim, lecz nie inaczey, jak za wzięciem, podług rodzaju przemysłu handlowego, należytych kupieckich lub włościańskich świadectw, na powszechney osnowie. Rządzący Senat nie zaniecha w tém uczynić należytego rozporządzenia.“

— P. Kanclerz Rossyyskich Cesarskich i Królewskich Orderów kommunikował P. Ministrowi Sprawiedliwości, iż przez Naywyżey utwierdzone dnia 30 Marca 1829 roku dodatkowe postanowienia do Statutu znaku dystynkcyi nieskazitelney służby, między innemi dozwolono przysyłać do Kapituły orderów formularne opisy o Urzędnikach, podawanych do nagrody tym znakiem, w ciągu całego roku, ograniczając się w każdym roku rozpatrzeniem tylko tych z nich, które weydą do 1 Marca. Podług tego, wszystkie wchodzące do Kapituły przed 1 Marca, opisy dla nagrodzenia znakiem dystynkcyi, przyymują się do rozpatrzenia w każdym roku; opisy zaś, przysyłane dla odmiany znaków na znaki wyższey dostoyności, za nieistnieniem na przyjęcie do ich rozpatrzenia terminu, zgodnie z przełożeniem byłego Kanclerza orderów Xięcia *Kurakina*, pod dniem 22 Maja 1829 roku, przyymują się do rozpatrzenia do dnia odkrycia posiedzenia Rady tego znaku, wszystkie bez wyjątku. Rozpatrzenie opisów formularnych, dla odmiany znaków dystynkcyi na wyższą dostoyność, weszłe w pierwszych latach działań Expedycyi tego znaku, dla małey liczby nie czyniło osobnego zatrudnienia, lecz w następstwie przy stopniowém pomnożeniu się corocznie tych znakow, Expedycya znaku dystynkcyi nieskazitelney służby, dla poźnego tych opisów nadesłania, przy

женіи ежегодно таковыхъ списковъ, Экспедиція знака отличія безпорочной службы, по позднему таковыхъ списковъ доставленію, при всѣхъ усиліяхъ и непомѣрныхъ трудахъ, едва можетъ оканчивать разсмотрѣніе оныхъ ко времени открытія Думы, повѣрка же ихъ въ Контролѣ Капитула производится не рѣдко уже во время самыхъ засѣданій Думы и бываетъ иногда поводомъ къ измѣненію порядка засѣданій оной. Принявъ во уваженіе, что, по постепенному годъ отъ году умноженію списковъ, поступающихъ въ Капитулъ Орденовъ для перемѣны знаковъ на высшее достоинство, въ разсмотрѣніи оныхъ безъ ограниченія къ сему срока, встрѣчается большое затрудненіе и даже невозможность, онъ Г. Канцлеръ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ объ ограниченіи пріема къ разсмотрѣнію таковыхъ списковъ общимъ срокомъ, постановленіями 30-го Марта 1829 года назначеннымъ, т. е. по 1 Марта каждаго; всѣ же прочіе, послѣ сего поступившіе, оставлять до другаго года, и о томъ сообщить нынѣ же повсемѣстно. Его Императорское Величество, по положенію Комитета Гг. Министровъ, 5 минувшаго Февраля утвердивъ таковое представленіе, Высочайше повелѣть соизволилъ, чтобы предполагаемый новый распорядокъ, по краткости времени, остающагося до наступленія срока, на внесеніе формуляровъ для перемѣны знака отличія безпорочной службы нынѣ установляемаго, принятъ былъ къ руководству и надлежащему исполненію не прежде, какъ съ будущаго 1836 года. (*Спб. В.*)

Москва, 12-го Марта.

Еще въ Апрѣлѣ прошлаго 1834 года, Московскій Градскій Глава, Почетный Гражданинъ Иванъ Алексѣевичъ *Колесовъ*, зная пламенную вѣрноподданническую преданность Московскаго купечества къ Великому Государю Императору и Державному Августѣйшему Его Дому, пригласилъ въ домъ Градскаго Общества уполномоченныхъ повѣренныхъ, составляющихъ голосъ всего Московскаго купечества, и предложилъ: не разсудитъ ли Общество, приближающійся день совершеннолѣтія дарованнаго отъ Бога Русскому народу Наслѣдника Всероссійскаго Престола, Государя Цесаревича и Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА, какъ важное для всего Царства Русскаго событіе, ознаменовать устроеніемъ, на иждивеніи Общества, училища для 50-ти бѣдныхъ мѣщанскихъ дѣтей, преимущественно сиротъ мужескаго пола? Общество, выслушавъ предложеніе Градскаго Главы, и принявъ оное съ благодарностію и полною готовностію къ исполненію, немедленно составило приговоръ, въ коемъ изъяснивъ чувствованія глубочайшей преданности къ Особѣ Его Императорскаго Величества, и къ Державному Наслѣднику Императорскаго Всероссійскаго Престола, назначило: устроить, при домѣ, купленномъ у Г-жи Полтарацкой, училище для 50-ти сиротъ мужескаго пола изъ купеческаго и мѣщанскаго сословій, и для содержанія сего заведенія опредѣлило: отпускать ежегодно изъ общественныхъ доходовъ ассигнаціями по 6,000 руб.. Для усиленія же способовъ къ распространенію училища и пріобрѣтенія возможности умножить число учащихся, открыть добровольную подписку.

Всѣ сіи предположенія, по просьбѣ Общества, Г. Московскій Военный Генералъ-Губернаторъ, Князь Дмитрій Владиміровичъ *Голицинъ* повергалъ на благоусмотрѣніе Государя Императора и Всемилостивѣйшій Монархъ соизволилъ на ихъ исполненіе.

Въ слѣдствіе сего, опредѣленную сумму назначено ежегодно отпускать изъ общественныхъ доходовъ; при домѣ Гражданскаго Общества открыта добровольная подписка, и составленъ проектъ устраиваемаго Обществомъ училища, который и удостоенъ утвержденія Высшаго Начальства.

Но такъ какъ Купеческое Общество, изъявившее ревностное желаніе устроить училище, желало управленіе онымъ ввѣрить особому Совѣту, подъ предсѣдательствомъ Градскаго Главы, то оно съ разрѣшенія Начальства и избрало попечителей изъ Московскаго купечества: Почетнаго Гражданина, Ивана Андреевича Корзинкина, Степана Григорьевича Шапошникова и Осипа Леонтьевича Свѣшникова.

Совѣтъ попечителей училища немедленно приступилъ къ занятіямъ, и объ открытіи засѣданій своихъ объявилъ чрезъ публичныя вѣдомости, приглашая желающихъ помѣстить въ оное дѣтей и сиротъ. Согласно сему приглашенію, поступили прошенія о принятіи 158 мальчиковъ. Но какъ, изъ сего числа, по болѣзнямъ и другимъ причинамъ, не всѣ могли быть приняты, то Совѣтъ училища, по надлежащемъ обсужденіи, предположилъ: допустить

wszystkich usiłowaniach i niezmiernych pracach, zaledwie może ukończyć ich rozpatrzenie do czasu odkrycia Rady, sprawdzanie zaś ich w Kontrolli Kapituły często się odbywa już w czasie samych posiedzeń Rady i bywa niekiedy powodem do zmiany porządku jey posiedzeń. Rozważywszy, iż dla stopniowego corok powiększania się opisów wchodzących do Kapituły orderów dla odmiany znaków na wyższe dostojeństwo, w ich rozpatrzeniu, bez ograniczenia do tego terminu, napotyka się wielka trudność i nawet niemożność, P. Kanclerz wchodził z przedstawieniem do Komitetu PP. Ministrów, o ograniczeniu przyymowania do rozpatrzenia tych opisów ogólnym terminem, przez postanowienia 30 Marca 1829 roku naznaczonym, t. j. po dzień 1 każdego Marca; wszystkie zaś inne po tym terminie weszłe, zostawiać do roku następnego, i o tém teraz uwiadomić po wszystkich mieyscach. Jego Cesarska Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dnia 5 przeszłego Lutego potwierdziwszy to przedstawienie, Naywyżey rozkazać raczył, ażeby podawane nowe rozporządzenie, dla krótkości czasu, zostającego do nadeyścia terminu, na wniesienie formularzów dla odmiany znaku dystynkcyi nieskazitelney służby teraz ustanawiającego się, przyjęte było ku przewodnictwu i należytemu wypełnieniu nie pierwey, jak od następującego 1836 roku. (*G.S.P.*)

Moskwa, 12 Marca.

Jeszcze w miesiącu Kwietniu zeszłego 1834 roku, Moskiewski Głowa Miasta, Honorowy Hraždanin Jan Alexiejewicz *Kolesow*, znając żarliwe wiernych poddanych kupców Moskiewskich poświęcenie się ku Jego Cesarskiey Mości i Nayjaśnieyszemu Jego Domowi, zaprosił do domu Mieyskiego Zgromadzenia Pełnomocników, stanowiących głos wszystkich kupców Moskiewskich, i przełożył: azali nie zgodzi się Zgromadzenie, zbliżający się dzień dóyścia pełnoletności darowanego od Boga Ruskiemu Narodowi Następcy Tronu Rossyyskiego, Pana Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA, jako wielki dla całego Cesarstwa Rossyyskiego wypadek, oznaczyć przez założenie na koszcie Zgromadzenia szkoły na 50 ubogich dzieci mieskich obywateli, osobliwie sierot płci mężkiey? Zgromadzenie, po wysłuchaniu przełożenia Głowy Mieyskiego i przyjąwszy je z wdzięcznością i zupełną gotowością wypełnienia, niezwłócznie zapisało postanowienie, w którém, wyraziwszy uczucia naygłębszego uszanowania ku Osobie Jego Cesarskiey Mości i Następcy Cesarskiego Rossyyskiego Tronu, zamierzyło wybudować przy domie, kupionym od Pani Półtarackiey, szkołę na 50 sierot płci mężkiey z Kupieckiego i Mieszczańskiego stanu, i na utrzymanie tego zakładu postanowiło: corocznie wydawać z dochodow Zgromadzenia po 6,000 rubli assygnacyynych. Dla pomnożenia zaś śrzodkow do powiększenia szkoły i łatwieyszego pomnożenia liczby uczniów, otworzyć dobrowolne zapisy.

Wszystkie te pochwały, na prośbę Zgromadzenia, P. Moskiewski Wojenny Jenerał-Gubernator, Xiąże Dymitr Włodzimierzowicz *Golicyn*, podawał do łaskawey uwagi Cesarzowi Jegomości i Nayłaskawszy Monarcha zezwolił na ich wypełnienie.

Na skutek tego, wyznaczoną summę, postanowiono wypłacać corocznie z dochodow Zgromadzenia; przy Domie Zgromadzenia Mieyskiego odkryta została dobrowolna subskrypcya i ułożony projekt zakładającey się przez Zgromadzenie szkoły; jakowy projekt został potwierdzony przez Wyższą Zwierzchność.

Ponieważ Zgromadzenie Kupieckie, które oświadczyło chęć na założenie szkoły, żądało poruczyć zarząd tey szkoły osobney Radzie, pod Prezydencyą Głowy Mieyskiego, przeto z dozwolenia Zwierzchności, wybrało Kuratorow z pomiędzy Kupcow Moskiewskich: honorowego obywatela Jana Andrzejewicza Korzinkina, Stefana Grzegorzewicza Szaposznikowa, i Józefa Leontiewicza Swiesznikowa.

Rada Kuratorów szkoły niezwłócznie przystąpiła do zatrudnień i otwarcie swych posiedzeń obwieściła przez gazety, wzywając chcących w niey umieścić dzieci i sierot. Na skutek tego wezwania, weszły prośby o przyjęcie 158 chłopców. Lecz gdy z tey liczby, dla chorób i innych przyczyn, nie wszyscy mogli bydź przyjętemi, zatém Rada szkoły, po należytém roztrząśnieniu, zamierzyła: dopuścić 116 chłopców do ciągnienia losow, na przyjęcie lub nie przyjęcie dla

116 мальчиковъ къ избранію жребія на принятіе или непринятіе для воспитанія и образованія въ училищѣ.

Для сего назначенъ былъ день 10-го Марта. Сироты, вмѣстѣ съ родителями и родственниками своими прибыли къ балотировкѣ, и изъ числа 116 мальчиковъ, допущенныхъ къ оной, 50 приняты въ училище по жребію, а 25 человѣкъ поступили пансіонерами разныхъ благотворительныхъ особъ, присутствовавшихъ при балотировкѣ. (*Спб. В.*)

Кишиневъ, 7-го Марта.

6-го Марта, мы были свидѣтелями рѣдкаго явленія въ природѣ. Въ два часа по полудни, на Юго-Западной сторонѣ образовалась изъ легкихъ облаковъ густая туча. Съ приближеніемъ оной раздался слабый громъ, и мы едва вѣрили себѣ, что дѣйствительно слышимъ его въ такое раннее время года. Въ три часа съ половиною пошелъ теплый, проливной дождь, и послѣдовали два сильные громовые удара, съ молніею, какіе случаются обыкновенно послѣ жаровъ, въ лѣтнюю пору. Въ то же самое время, въ селеніи Сырцѣ, отстоящемъ на 20 верстъ отъ Кишинева, шелъ, около часа, крупный градъ съ дождемъ, и покрылъ землю. Событію этому въ особенности удивляются простолюдины, а старожилы Кишиневскіе утверждаютъ, по преданію предковъ, что подобное явленіе было въ началѣ Марта, за 124 года, въ то время, когда Карлъ XII находился подъ Бендерами, въ Варницѣ. (*Спб. В.*)

Варшава, 22-го Марта.

Генералъ-Адъютантъ, Князь *Горчаковъ*, Начальникъ Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, возвратился въ Варшаву. (*G. C.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 4-го Апрѣля.

Покойный Эрцгерцогъ *Антонъ* всѣ свои богатые доходы всегда издерживалъ на бѣдныхъ и потому смерть его повергла жителей столицы, а особливо любимаго имъ Бадена, въ величайшую скорбь. Блаженной памяти Императоръ *Францъ* говорилъ о немъ: „Братъ мой *Антонъ* служитъ вѣрнымъ зеркаломъ добрыхъ моихъ Австрійцевъ. Думаютъ, что Эрцгерцогъ *Максимиліанъ-Эстскій*, который, какъ извѣстно, есть Членъ Малтійскаго ордена, получитъ достоинство Великаго и Нѣмецкаго Магистра.

7-го Апрѣля.

Австрійскій Наблюдатель увѣдомляетъ: „Его Величество Король Французовъ при отправленіи Посланника своего при Императорско-Австрійскомъ Дворѣ, Графа *Ст. Олера*, бывшаго въ Парижѣ въ отпуску, въ слѣдствіе полученнаго извѣстія о кончинѣ Его Величества Императора *Франца I-го*, поручить ему изволилъ изъявить знаки душевнаго прискорбія своего о таковой горестной утратѣ, равно какъ и поздравить со вступленіемъ на Престолъ Его Величества нынѣ царствующаго Императора и Короля *Фердинанда I-го*, каковое порученіе Посланникъ исполнилъ во время данной ему Императоромъ аудіенціи.

— Его Императорское Величество Высочайше изволилъ пожаловать Принцу *Вильгельму* Прусскому, Орденъ *Св. Стефана Большаго Креста*, знаки коего въ бытность его въ Вѣнѣ, вручены ему самимъ Императоромъ.

— Его Императорское Величество повелѣть изволилъ заступить упраздненное мѣсто Бургомистра города Вѣны, Начальнику Отдѣленія Магистрата по части важныхъ полицейскихъ преступленій, Императ.-Кор. Совѣтнику и Совѣтнику Магистрата Антону *Лебу*, съ званіемъ Импер. Кор. Совѣтника Правленія.

— Въ воскресенье 5-го сего мѣсяца при наступленіи ночи перенесено тѣло Его Императорскаго Высочества Эрцъ-Герцога *Антона Виктора*, Гросмейстера Нѣмецкаго Ордена Австрійской Имперіи, въ Придворную приходскую церковь, гдѣ 6-го сего мѣсяца утромъ оно было выставлено. Засимъ въ 2 часа по полудни сердце въ Бозѣ почившаго приличнымъ образомъ положено въ Лоретскомъ придѣлѣ Августинской Придворной церкви, а въ слѣдъ засимъ и внутренности поставлены въ пещеру Св. Стефана. Наконецъ въ 6 часовъ вечера началось погребальное шествіе при многочисленномъ стеченіи народа. Тѣло перенесено изъ Придворной приходской Церкви въ Капуцинскую, у Новаго Рынка, гдѣ въ присутствіи Его Императорскаго Величества и прочихъ Членовъ Августѣйшей Фамиліи и Придворнаго Штата, по совершеніи Панихиды, поставлено въ склепъ. Придворный трауръ, начиная со вчерашняго дня, какъ дня погребенія, будетъ продолжаться шесть недѣль, въ одно время съ трауромъ по покойномъ Императорѣ *Францѣ*.

edukowania i kształcenia w szkole.

Na to przeznaczony był dzień 10 Marca. Sieroty razem z rodzicami i krewnemi swemi przybyli na głosowanie, i z liczby 116 chłopców, dopuszczonych do tego, 50 losem wyciągniętych przyjęto do szkoły, a 25 zostali pensyonarzami różnych dobroczynnych osób obecnych przy głosowaniu. (*G. S. P.*)

Kiszeniew, 7 marca.

D. 6 marca, byliśmy świadkami rzadkiego zjawiska w przyrodzeniu. O godzinie 2rey zpołudnia, w stronie Południowo-Zachodniey, utworzyła się z lekkich obłokow gęsta chmura. Za jey przybliżeniem się nastąpił grzmot mały, i ledwieśmy sami sobie wierzyli, że istotnie grzmot słyszymy, w tak ranney porze roku. O pół do trzeciey zaczął padać ciepły deszcz ulewny, i nastąpiły dwa mocne uderzenia piorunu, z błyskawicą, jak zwyczaynie zdarza się latem po wielkich upałach. Wtymże czasie, we wsi *Syrcu*, 20 wiorst oddaloney od Kiszeniewa, około godziny, padał grad buyny z deszczem i przykrył ziemię. Zdarzeniu temu naybardziey dziwi się lud prosty, a naystarsi mieszkańcy Kiszeniewa utrzymują, że, podług podania przodków, podobne zjawisko było na początku marca, przed 124 laty, w tenczas, kiedy Karol XII był pod Benderem w Warnicy. (*G. S. P.*)

Warszawa, 10 Kwietnia.

JO. Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczakow*, Szef Sztabu Głównego czynney Armii, wrócił do Warszawy. (*G. C.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, dnia 4 Kwietnia.

Zmarły Arcy-Xiążę Antoni, wszystkie swe znaczne dochody zawsze obracał na ubogich, i dla tego śmierć jego pogrążyła mieszkańców stolicy, a osobliwie ulubionego przezeń Baden, w naywiększym smutku. Zeszły Cesarz *Franciszek* mawiał o nim: „Brat mόy Antoni jest wierném źwierciadłem dobrych moich Austryaków." Tak rozumieją, iż Xiążę *Maxymilian d'Este*, który, jak wiadomo, jest Członkiem Zakonu Maltańskiego, otrzyma dostojeństwo Wielkiego i Niemieckiego Mistrza.

Dnia 7.

Dostrzegacz Austryacki donosi: „Nayjaśnieyszy Król Francuzów, przy wysyłaniu Posła swego przy Cesarsko-Austryackim Dworze, Hrabiego *St. Aulaire*, w Paryżu na urlopie bawiącego, skutkiem otrzymaney wiadomości o zgonie Nayjaśnieyszego Cesarza *Franciszka Igo*, raczył mu poruczyć, oświadczyć żal swόy głęboki po tak żałośney stracie, również powinszować wstąpienia na tron Jego Cesarskiey Mości, teraz Panującemu Cesarzowi i Królowi *Ferdynandowi Imu*, które to polecenie dopełnił Poseł na udzieloney mu przez Cesarza audyencyi.

— Jego Cesarska Mość, Xięciu *Wilhelmowi* Pruskiemu, raczył dać order *S. Stefana Wielkiego Krzyża*, którego znaki podczas bytności jego w Wiedniu wręczone mu zostały przez samegoż Cesarza.

— Jego Cesarska Mość rozkazać raczył zająć wakujące mieysce Burmistrza miasta Wiednia, Naczelnikowi oddziału Magistratu sekcyi ważnych policyynych przestępstw, Ces. Król. Radcy i Radcy Magistratu Antoniemu *Lebu*, z nazwaniem Cesarsko-Królewskiego Radcy Rządowego.

— W niedzielę dnia 5 t. m. z nastaniem nocy, przeniesiono ciało Jego Cesarskiey Wysokości Arcy-Xięcia *Antoniego Wiktora*, Wielkiego Mistrza Zakonu Teutońskiego Imperyum Austryackiego, do Nadwornego Kościoła Parafialnego, gdzie d. 6 t. m. zrana zostało wystawione. O godzinie 2rey z południa serce w Bogu spoczywającego przyzwoitym sposobem złożone zostało w kaplicy Loretańskiey Kościoła Nadwornego XX. Augustyanów, a następnie i wnętrzności postawione w pieczarach S. Stefana. Nakoniec o godzinie 6 wieczorem rozpoczęła się pogrzebowa procesya, na którą zgromadził się lud mnogi. Ciało przeniesiono z Kościoła Nadwornego Parafialnego do Kapucynów, na Nowym-Rynku, gdzie w obecności Nayjaśnieyszego Cesarza i dalszych Członków Nayjaśnieyszey Familii i Dworu, po odprawieniu modłów, postawiono w sklepach. Żałoba u Dworu, zaczynając od dnia wczorayszego, jako dnia pogrzebu, będzie trwała przez sześć tygodni, jednocześnie z żałobą po zmarłym Cesarzu *Franciszku*.

— Сенатъ Вольнаго города и Области Кракова наименовалъ Г. Фридриха Людвика *Вестенгольца* своимъ Повѣреннымъ въ дѣлахъ при здѣшнемъ Дворѣ, который 31-го Марта уже вручилъ по сему случаю вѣрющую грамоту Придворному Государственному Канцлеру, Князю *Меттерниху*. (*A.P.S.Z.*)

Венгрія.

Пестъ, 22-го Марта.

Надѣются, что Императоръ *Фердинандъ* проведетъ часть года между вѣрными своими подданными въ Венгріи. На сей конецъ выстроенъ будетъ въ здѣшнемъ городѣ приличный Императорскій Дворецъ.

—Изъ Трансильваніи получены хорошія вѣсти. Тамъ ожидаютъ скораго собранія Сейма. (*G. C.*)

Франція.

Парижъ, 28-го Марта.

Коммиссію Палаты Депутатовъ, назначенную для разсмотрѣнія проекта относительно 1,200,000 франковъ на секретныя издержки, составляютъ: Гг. *Кроассанъ*, *Этьенъ*, *Лепеллетье д'Олне*, *Руилье де Фонтенъ*, Генералъ *Жакемино*, Маркизъ *де Моррсе*, Гр. *Ларибоассьеръ*, *Моро* и Эмануэль *Ласъ Казасъ*.

— Объявленъ приказъ, чтобы всѣ Офицеры, находящіеся въ шестинедѣльномъ отпуску, до 1-го Апрѣля явились въ свои полки.

— Кажется, что въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ господствуетъ чрезвычайная дѣятельность и что пріѣздъ Англійскаго Посла съ симъ въ тѣсной связи. Лордъ *Ковлей* въ большомъ у Короля уваженіи; Король удостоивалъ его благосклонностію во время пребыванія своего въ Сициліи и потомъ долгое время имѣлъ съ нимъ постоянно переписку.

29-го Марта.

По извѣстіямъ изъ Марсели холера уменьшается; даже надѣятся, что вскорѣ она совсѣмъ прекратится.

— Изъ Ліона увѣдомляютъ, что такъ называемые пикеры вовсе оставили свое гнусное ремесло. Строгой досмотръ Полиціи довершилъ сей успѣхъ.

— По донесеніямъ *l'Armoricain de Brest*, 23-го сего мѣсяца вечеромъ приказано всей стражѣ тамошняго арсенала, чтобы она усугубила осторожность. Поводомъ къ тому было то, что того же дня найдены въ портѣ зажигательные матеріалы.

— Въ Парижѣ составилось Общество Часоваго Мастерства. Первыми членами онаго: Гг. *Араго*, Депутатъ и непремѣнный Секретарь Академіи; Генералъ *Бодранъ*, Перъ Франціи и Адъютантъ Принца Орлеанскаго; Вице-Графъ *де Ко*, Перъ Франціи, бывшій Военный Министръ, Князь *де Праслепъ*; *Пуилье* Директоръ Консерваторіи искуствъ и ремеслъ; *Жуаннэнъ*, первый Секретарь переводчикъ Короля Людвика Филиппа и прочіе. Складочный капиталъ составляетъ 600,000 фр. и раздѣленъ на акціи въ 1,000 фр. Обществу не позволено занимать въ долгъ, покупать имѣнія и строить домы.

— *Муру*, славный комикъ Французскаго театра, далъ нѣсколько представленій въ Шалонѣ. Однажды, когда мало пришло зрителей, велѣлъ онъ отворить двери театра и просить всю публику даромъ. Вдругъ наполнилась зала и Муру показалъ опыты необыкновеннаго таланта; и если не получилъ дохода, за то щедро награжденъ былъ рукоплесканіями.

1-го Апрѣля.

Французскіе журналы 21-го Марта сообщаютъ изъ Мадрита слѣдующее: Здѣсь оглашено постановленіе, силою коего по случаю присоединенія вспомагательныхъ войскъ къ сѣверной арміи, будетъ составленъ въ Старой-Кастиліи резервный корпусъ, который бы, смотря по надобности, подкрѣплять могъ дѣйствія главной арміи и разомъ быть школою военныхъ упражненій. Сей корпусъ состоять будетъ изъ двухъ пѣхотныхъ дивизій, одной кавалерійской, двухъ полевыхъ артиллерійскихъ батерей и двухъ ротъ инженеровъ. Начальникомъ сего резерва наименованъ *Донъ-Жуанъ Сантосъ де ла Гера*; командующими пѣхотою *Донъ Мануель Латре* и *Донъ Матео Рамирецъ*, а каваллеріею *Донъ Мануель Бретонъ*.

— Генералъ *Вальдецъ* далъ приказъ всѣмъ Правителямъ областей, чтобы изъ войскъ, состоящихъ въ ихъ вѣдѣніи, они удержали при себѣ не болѣе, какъ сколько необходимо нужно для сохраненія порядка и безопасности, а прочее отослали бы въ сѣверную армію. Для возобновленія весною постоянныхъ дѣйствій, приняты всѣ мѣры, и для сего Генералъ *Вальдецъ* намѣренъ подкрѣпить корпусъ Генерала *Мина* 40,000 человѣкъ. Ежедневно проходятъ отряды въ сѣверную армію. Завтра выходитъ туда же сдѣшній

— Senat Wolnego miasta Krakowa i jego okręgu, mianował P. Fryderyka Ludwika *Westenholtza* Pełnomocnikiem swoim przy tuteyszym Dworze, który d. 31 Marca złożył list swój wierzytelny Kanclerzowi Dworu i Państwa Xięciu *Metternichowi*. (*A.P.S.Z.*)

Węgry.

Pest, 22 Marca.

Spodziewają się, że Cesarz *Ferdynand*, zechce przepędzać część roku, pomiędzy swemi wiernemi poddanemi Węgrami. W takim razie, będzie zbudowany w tuteyszém mieście, stosowny pałac Cesarski.

— Doniesienia z Siedmiogrodu są zaspakajające; spodziewają się tam niebawnego zwołania Seymu. (*G.C.*)

Francya.

Paryž, dnia 28 Marca.

Kommissyą Izby Deputowanych, wyznaczoną do rozpoznania projektu prawa względem 1,200,000 fran. na wydatki tayne, składają: PP. *Croissant*, *Etienne*, *Lepelletier d'Aulnay*, *Rouillé de Fontaine*, Jenerał *Jacqueminot*, Markiz *de Morçay*, Hr. *Lariboissiere*, *Moreau* i *Emanuel las Casas*.

— Wydano rozkazy, aby wszyscy oficerowie na sześciotygodniowych urlopach zostający, przed dniem 1 Kwietnia do półków swoich wracali.

— W Ministeryum spraw zagranicznych zdaje się duża czynność panować. Przybycie Posła Angielskiego, zdaje się bydź w związku z tém wszystkiém. Lord *Cowley*, jest w wysokiém poważeniu u Króla, który, jeszcze za pobytu swego w Sycylii, zaszczycał go swoją przychylnością, a nawet przez czas długi, stałą z tymże utrzymywał korrespondencyą.

Dnia 29go.

Podług doniesień z Marsylii, cholera się zmnieysza; jest oraz nadzieja, że ustanie niezadługo w zupełności.

— Z Lyonu donoszą, że tak zwani pikerowie, (swawolniki uliczni, biegając po ulicach kolący szpilką lub czém inném przemijane osoby); zaprzestali obmierzłego rzemiosła swego. Scisła baczność policyi sprawiła ten skutek.

— Podług *l'Armoricain de Brest*, polecono na dniu 23 b. m. wieczorem, wszystkim strażom tamteyszego arsenału, ażeby z podwóyną ostróżnością miały się na baczności. Powodem do tego była okoliczność, że znaleziono w porcie tegoż dnia, paki z palnemi materyałami.

— W Paryžu zawiązało się towarzystwo zegarmistrzowstwa. Na czele jego są PP. *Arago*, deputowany i Sekretarz dożywotni Akademii; Jenerał *Baudrand*, Par Francyi i Adjutant Xięcia Orleans; Wice-Hrabia *de Caux*, Par Francyi, były Minister woyny; Xiąże *de Praslin*; *Pouillet*, Dyrektor konserwatoryum sztuk i rzemiosł; *Jouannin*, pierwszy Sekretarz-tłumacz Króla Ludwika Filipa i inni. Kapitał zakładowy wynosi 600,000 fr., podzielony na akcye 1000-frankowe. Nie wolno jest towarzystwu zaciągać pożyczek, nabywać dóbr, ani budować.

— *Mourou*, sławny komik teatru francuzkiego, dał kilka widowisk w Chalons. Gdy razu jednego mała liczba przybyła widzów, kazał drzwi teatru otworzyć i całą publiczność *gratis* zaprosić. Wkrótce napełniła się sala, a Mourou okazał dowody nadzwyczaynego talentu; jeżeli nie miał dochodu, to za to nie zbywało wcale na oklaskach.

Dnia 1go Kwietnia.

Dzienniki francuzkie pod datą 21 Marca z Madrytu donoszą, co następuje: Ogłoszony tu został dekret, na mocy którego, z powodu odeyścia wszystkich woysk posiłkowych do armii północney, utworzony ma bydź w Starey Kastylii korpus rezerwowy, któryby w razie potrzeby, mógł wspierać działania główney armii i zarazem służyć za szkołę do ćwiczeń wojennych. Korpus ten składać się ma z dwóch dywizyy piechoty, jedney jazdy, oraz z dwóch polowych bateryy artylleryi i dwóch kompanii inżynierów. Naczelnym dowódzcą tey rezerwy, mianowany został Jenerał *Don-Juan Santos de la Hera*; dowódzcami piechoty, *Don Manuel Latre* i *Don Matteo Ramirez*; jazdy zaś, *Don Manuel Breton*.

— Jenerał *Valdez* wydał rozkaz do wszystkich wielkorządców prowincyy, w którym poleca im, aby z woysk, zostających pod ich zarządzeniem, tyle tylko przy sobie pozostawili, ile do utrzymania porządku i bezpieczeństwa koniecznie potrzeba, resztę zaś do armii północney wysłali. Przedsięwzięte zostały wszelkie przysposobienia, ażeby z wiosną stanowcze działania rozpoczęte bydź mogły, w którym to celu Jenerał *Valdez*, zamierza wzmocnić korpus Jenerała *Miny*, o 40,000 ludzi. Codziennie przechodzą tędy oddziały do woyska

корпусъ пожарной стражи и баталіонъ Королевской Гвардіи бывшей здѣсь на службѣ.

— Сюда приведено нѣсколько дезертировъ 2-го легкаго пѣхотнаго полка, кои, какъ слышно, для примѣра будутъ разстрѣлены.

— Г. *Панкукъ* объявляетъ теперь о продажѣ весьма умѣренною цѣною богатѣйшаго изданія отборныхъ писателей Золотаго Вѣка классической литературы. Сіе предпріятіе исполнено съ успѣхомъ; по мнѣнію знатоковъ текстъ отличается совершенною вѣрностію: ибо онъ тщательно разсмотрѣнъ и сличенъ съ изданіями, уважаемыми во Франціи, Англіи и Германіи. Кромѣ того ученый издатель сообщаетъ извѣстіе на Латинскомъ языкѣ о каждомъ авторѣ. Сіе новое изданіе соединяетъ въ себѣ всѣ преимущества давнѣйшихъ. Г-ну *Панкуку* помагали въ семъ важномъ трудѣ ученѣйшіе критики и Профессоры. Сіе собраніе для изученія древнихъ языковъ, принесетъ величайшую пользу и оживитъ къ нимъ привязанность.

2-го Апрѣля.

Князь *Деказъ*, Великій Референдарій Палаты Перовъ, былъ вчера ввечеру у Короля съ докладомъ.

— Лордъ *Колей* послѣ предварительной аудіенціи у Короля, 30-го прош. мѣсяца, долго имѣлъ совѣщаніе съ Княземъ *Броли*. Увѣряютъ, что предметомъ онаго была Испанія.

— *Quotidienne* пишетъ: Посланы предписанія въ Кале, Булонь и во всѣ приморскіе города, чтобы Гг. *Жожа*, *Тессена* и *Габерта* тотчасъ арестовать, какъ скоро они ступятъ на берегъ Франціи. (*G. C.*)

4-го Апрѣля.

Вчера о полудни вручилъ Графъ *Аппони* Королю на приватной аудіенціи вѣрющую грамоту, утверждающую его Императорско-Австрійскимъ Посланникомъ при Его Величествѣ Королѣ Французовъ.

— Адъютантъ Короля, Викомтъ *де Роганъ Шабо*, отправился въ Вѣну, для принесенія поздравленій отъ своего Монарха Императору *Фердинанду I-му* со вступленіемъ на Престолъ.

— Палата Перовъ продолжаетъ свои совѣщанія относительно городоваго положенія. Въ вчерашнемъ засѣданіи дошла она до 50 статьи, а сегодня, какъ полагаютъ послѣдуетъ рѣшеніе.

— Увѣряютъ, что Министерскій Совѣтъ занятъ теперь вопросомъ, должно ли оставить Алжиръ.

— Баронъ *Паскье* два дня хвораетъ. *Temps* думаетъ, что сія болѣзнь вѣроятно продолжится во все засѣданіе Перовъ. Кажется, что недавно назначенный Вице-Президентъ Палаты Перовъ Графъ *де Бастаръ*, будетъ занимать во время сего процесса первое мѣсто.

— *Gazette de France* говоритъ, увѣряютъ насъ, что Баронъ *Паскье*, противившійся сначала позволить входъ въ темницы Адвокатамъ, избраннымъ защитительнымъ Комитетомъ Апрѣльскихъ преступниковъ, напослѣдокъ на сіе рѣшился.

— Находящаяся въ Булонѣ роща и принадлежавшій прежде Герцогу *Бордо* замокъ Багатель сказываютъ, вчера продавались съ аукціона. Оцѣнка поставлена была въ 250,000 фр., но какъ никто не давалъ сей суммы, то продажа возобновлена опять (въ четвертый разъ съ 1830 года.)

5-го Апрѣля.

Король занимался вчера по очереди съ Министрами Внутреннихъ Дѣлъ, Коммерціи и Иностранныхъ Дѣлъ.

— Вчера имѣлъ Баронъ *Паскье* весьма продолжительное совѣщаніе съ Королемъ. Послѣ обѣда Его Величество отправился съ Принцессою *Аделаидою* въ Неильи.

— Въ наступающую Среду, политическіе арестанты, находящіеся нынѣ въ темницѣ Св. Пелагіи, будутъ переведены въ Люксембургскую тюрьму.

6-го Апрѣля.

Третьяго дня принятъ былъ Королемъ, Императорско-Австрійскій Посланникъ, Князь Алфредъ *Шенбургскій*. Вчера въ полдень Его Величество въ сопровожденіи Герцога *Орлеанскаго* и многочисленнаго Генералитета, дѣлалъ смотръ 6-му линѣйному пѣхотному и 7-му кирасирскому полку, поставленнымъ на дворѣ Тюллерійскаго Дворца и на Карусельной площади. Послѣ смотра представлялись Королю Офицеры.

— Министерскій Совѣтъ собирался вчера о полудни у Герцога *Броли*.

— Маршалъ *Мезонъ*, такъ говорятъ здѣсь, 8-го или 10-го сего мѣсяца оставитъ С. Петербургъ, и прибудетъ въ Парижъ около 25-го.

— Сегоднешній *Мониторъ* содержитъ оба Королевскія повелѣнія, коими Перъ, Г. *Гаспари*, наименованъ Статсъ-Секретаремъ Министерства Внутрен-

północnego. Jutro wychodzi tamże, korpus tuteyszey straży ogniowey, oraz batalion Królewskiey Gwardyi, który tu służbę odbywał.

— Przyprowadzono tu kilku dezerterów z 2go lekkiego półku piechoty, którzy, jak słychać, dla przykładu, mają bydź rozstrzelani.

— Pan *Paukoucke* ogłasza teraz po nader nizkiey cenie, naybogatszy, jaki dotąd wydawano, zbiór wybornych pisarzy Złotego Wieku klassyczney Literatury. Przedsięwzięcie to, zupełnie się powiodło, a sądem znawców, texta jego odznaczają się nayskrupulatnieyszą wiernością. Texta te, naystaranniey przeyrzane zostały według edycyi i dzieł, które w tym rodzaju, we Francyi, Anglii i Niemczech, powszechnie są cenione. Obok tego, uczony wydawca podaje wiadomość w języku łacińskim o każdym autorze. Ta nowa edycya, połącza i jednoczy w sobie wszelkie dawnieyszych zalety. P. *Pankoucke* wspierany był w tém wielkiém przedsięwzięciu, od nayuczeńszych krytyków i professorów. Zbiór jego, stanie się arcy-pożytecznym w nauce języków starożytnych i odżywi ich zamiłowanie.

Dnia 2.

Xiążę *Decazes*, Wielki Referendarz Izby Parów, miał wczora wieczorem posłuchanie u Króla.

— Lord *Cowley* po swojém wstępném posłuchaniu u Króla 30 z. m. miał długą naradę z Xięciem *Broglie*. Zapewniają, że przedmiotem tey narady była Hiszpania.

— W *Quotidienne* czytamy: Wydano rozkazy do Calais, Boulogne, i do wszystkich nadbrzeżnych miast, aby Panów *Jauge*, *Tessin i Habert* aresztować natychmiast, jak tylko wysiędą na brzegi Francyi. (*G. C.*)

Dnia 4.

Wczora o południu na prywatney audyencyi, Hrabia *Appony* podał Królowi listy wierzytelne, potwierdzające go Posłem Cesarsko-Austryackim przy Dworze Króla Jegomości Francuzkiego.

—Adjutant Królewski, Wice-Hrabia *de Rohan Chabo*, wyjechał do Wiednia, dla powinszowania, w imieniu swojego Monarchy, Cesarzowi *Ferdynandowi 1-mu*, wstąpienia na tron.

— Izba Parów odbywa jeszcze swe narady względem urządzenia municypalności. Na wczorayszém posiedzeniu, doszła do artykułu 50go, a dziś, jak rozumieją, nastąpi rozwiązanie.

— Zapewniają, iż Rada Ministrów, zajęta jest teraz zapytaniem, azali należy opuścić Algier.

— Baron *Pasquier* już od dwóch dni jest chorym. *Temps* tak rozumie, iż ta choroba potrwa przez całe posiedzenie Parów. Zdaje się, iż wyznaczony niedawno na Wice-Prezydenta Izby Parów Hrabia *de Bastar* będzie zaymował podczas tego processu pierwsze mieysce.

— *Gazette de France* donosi: zapewniają u nas, iż Baron *Pasquier*, który z początku był przeciwnym, dozwoleniu weyścia do więzienia adwokatom, obranym przez Komitet broniący kwietniowych przestępców, w końcu na to zezwolił.

— Znaydujący się gaik Boulognes i należący dawniey do Xięcia *Bordeaux*, zamek Bagatelle, mówią, iż wczora były przedawane z publicznego targu. Oceniono 250,000 fr., lecz gdy nikt nie dawał tey summy, zatém przedaż znowu odłożona, (już to raz czwarty od roku 1830.)

Dnia 5.

Król zaymował się wczora z kolei z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i stosunków zewnętrznych.

— Wczora Baron *Pasquier* miał bardzo długą audyencyą u Króla. Po obiedzie N. Pan wyjechał z Xiężniczką *Adelaidą* do Neuilly.

— W przyszłą środę, więźniów politycznych, trzymanych dotąd w więzieniu S. Pelagii, przeprowadzą do więzienia Luxemburskiego.

Dnia 6.

— Zawczora przyymowani byli przez Króla Cesarsko-Austryacki Poseł Xiążę Alfred *Schönburg*. Wczora o południu J. K. Mość, w towarzystwie Xięcia *Orleańskiego* i wielu Jenerałów czynił przegląd półku 6go piechoty liniowey i 7go Kiryssyerów, uszykowanych na dziedzińcu Tuilleryyskim i na Karuzelu. Po przeglądzie przedstawiani byli Królowi Oficerowie.

— Rada Ministrów zgromadzała się wczora o południu u Xięcia *Broglie*.

— Mówią, że Marszałek *Maison* 8go lub 10go wyjedzie z St. Petersburga, a przybędzie tu około 25go.

— Dzisieyszy *Monitor* zawiera dwa postanowienia Królewskie, przez które Par, *P. Gaspari*, mianowany Sekretarzem Stanu Ministeryum spraw wewnętrznych,

нихъ Дѣлъ, а вмѣсто его Директоръ сего Министерства, Г. *Риве* назначенъ Префектомъ Ронскаго Департамента.

— Президентъ Палаты Перовъ разослалъ циркуляръ ко всѣмъ Членамъ оной, коимъ вызываетъ ихъ къ 1-му Маія въ Парижъ. (*A.P.S.Z.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 28-го Марта.

Генералъ *Говардъ Дугласъ* новый Лордъ Коммиссаръ Іоническихъ островов выѣхалъ на мѣсто своего назначенія, отправясь чрезъ Анкону.

— Нѣкоторые журналы увѣряютъ, что Г-нъ *Пиль* сдѣлалъ Лорду *Станлею* какія то предложенія; также, что будто бы между Лордомъ *Руссельемъ*, яко Главою *Виговъ* и Лордомъ *Станлеемъ* (начальникомъ умѣренныхъ Виговъ) произходили дружескія сношенія. Оба помянутые Лорды во всемъ между собою совершенно согласились, выключая по предмету Ирландской Церкви, въ которомъ Лордъ *Станлей* противится допустить обращать избытокъ Церковныхъ доходовъ на другую какую либо цѣль, а не для Церкви. О Г-нѣ *Юмѣ* (яко начальникѣ Партіи Радикаловъ) при сихъ сужденіяхъ ничего не упоминается.

31-го Марта.

Графъ *Амгерстъ*, который съ перемѣною прежняго Министерства сложилъ свое званіе, имѣлъ вчера съ Г-мъ *Абердиномъ* въ Департаментѣ поселеній совѣщаніе. Говорятъ, что Лордъ *Амгерстъ* намѣренъ принять миссію въ Канаду, отъ которой Вице-Графъ *Кантербури* отказался. Придворная газета огласила наименованіе Г-на *Рихарда Пакенгама* Посломъ и Полномочнымъ Министромъ со стороны Великобританіи въ Соединенныхъ областяхъ Мексики, а Подполковника І. Н. *Майра* Правителемъ Гренады.

— Нѣкоторые газеты полагаютъ, что Лордъ *Эліотъ*, выѣхавшій отсюда въ Субботу съ дипломатическимъ порученіемъ, отплылъ изъ Фальмута въ Ст. Себастіанъ, въ намѣреніи отправиться въ главную квартиру воюющихъ сторонъ и сдѣлать предложенія о прекращеніи междоусобія въ Испаніи; другіе говорятъ, что не въ Испанію, а въ Александрію къ *Мегмеду Али*. Первое однакожъ болѣе заслуживаетъ вѣроятія.

— *Morning Herald* доноситъ, что Князь *Веллингтонъ* возвратилъ изъ Неаполя нынѣшняго Посла Г-на В. *Темпль*, а на мѣсто его послать хочетъ Вице-Графа *Бургерша*, который уже и прежде, во время управленія Веллингтона избранъ былъ Посломъ въ Неаполь.

— Газета Sun доноситъ, что въ Цити общее мнѣніе, что если Министерство при балатировкѣ предложенія Лорда *Русселя* не устоитъ; тогда выйдутъ не Министры, но Парламентъ будетъ распущенъ.

— *Courrier* сокращенно помѣстилъ рапортъ Коммиссіи, назначенной для разсмотрѣнія состоянія городскихъ сословій. Разсмотрѣніе сіе относилось до 300 сословій и вездѣ имѣло открытыя занятія. Однѣ изъ сихъ сословій вовсе не хотѣли доставить Коммиссіи нужныхъ свѣдѣній, другіе доставили отчасти, но противились открыть настоящее состояніе свое и не хотѣли дать отчетовъ. Злоупотребленія, говоритъ помянутая газета, обнаруженныя въ семъ рапортѣ, ужасны; случаи, въ коихъ общественная собственность, обращена была въ частную пользу, безчисленны. Мѣстные налоги, за кои сіи приказы не обязаны были никакою отвѣтственностію, ежегодно съ жителей собираемые, составляли кромѣ доходовъ съ общественной собственности, состоящей въ Контролѣ Приказовъ, болѣе милліона фунт. стерлинг. Коммиссіи не были уполномочены исправлять злоупотребленій, дѣйствія ихъ ограничивались только открытіемъ оныхъ.

— Нынче намѣрены собрать складку на отправленіе Экспедиціи для познанія Южной и Средней Африки отъ Латока до такъ называемыхъ Лунныхъ горъ.

— *Недѣльная газета* замѣчаетъ, что еслибы Г-нъ *Пиль* полагалъ, что имѣетъ поводы сложить свое званіе, то Король въ таковомъ случаѣ предложилъ бы Лорду *Варнклейфу* составить новое Министерство.

3-го Апрѣля.

По частнымъ извѣстіямъ изъ Лиссабона, кои сообщаетъ *Morning Herald*, Королева Португальская беременна; о чемъ заключаютъ изъ того, что она сняла трауръ по *Донѣ Педро*, по обычаю наблюдаемому въ Португаліи въ подобныхъ обстоятельствахъ.

— Императоръ Австрійскій *Фердинандъ* будто бы

a na jego mieysce Dyrektor tego Ministeryum P. *Rivet*, Prefektem Departamentu Rodanu.

— Prezydent Izby Parów rozesłał okolnik do wszystkich jey Członków, z wezwaniem na 1szy Maja do Paryża. (*A.P.S.Z.*)

Wielka Brytania i Irlandya.

Londyn, dnia 28 Marca.

Jenerał *Howard Douglas*, nowy Lord Kommissarz wysp Jońskich, wyjechał na mieysce przeznaczenia swego; udaje się przez Ankonę.

— Niektóre dzienniki utrzymują, że Pan *Peel* zrobił Lordowi *Stanley* pewne propozycye: donoszą również, że między Lordem *Russel*, jako Naczelnikiem Wigów, a Lordem *Stanley*, (jako Naczelnikiem Wigów umiarkowanych), miały zayśdź poufne udzielenia. Obadwa, dopiero co wymienieni Lordowie, zgadzają się z sobą we wszystkiém jak nayzupełniey, wyjąwszy jeden tylko przedmiot Kościoła Irlandzkiego, w którym Lord *Stanley*, jest przeciwny wszelkiemu użyciu, na inne, nie kościelne cele, przewyżki funduszów tegoż Kościoła. O Panu *Hume*, (jako Naczelniku stronnictwa Radykalistów), nie masz w tych kombinacyach żadney wzmianki.

Dnia 31.

Hrabia *Amherst*, który przy rozwiązaniu przeszłego Ministeryum złożył swóy urząd, miał wczora naradę z P. *Aberdeen* w wydziale osad. Mówią, że Lord *Amherst* chce przyjąć missyą do Kanady, którey Wice-Hrabia *Canterbury* nie chciał się podjąć. Nadworna gazeta ogłosiła mianowanie P. Richarda *Pakenhama* Posłem i pełnomocnym Ministrem ze strony Brytanii Wielkiey w Stanach Zjednoczonych Mexykańskich a Podpółkownika J. N. *Mair* Rządcą Grenady.

— Niektóre pisma utrzymują, że Lord *Eliot*, który wyjechał ztąd w sobotę z missyą dyplomatyczną, z Falmouth popłynął do St. Sebastian, mając zamiar udadź się do główney kwatery walczących partyi i podadź propozycye względem ukończenia woyny domowey w Hiszpanii; inni mówią, że nie do Hiszpanii, ale do Alexandryi, z poleceniem do *Mehmeda-Alego*. Jednak pierwsze przypuszczenie, na większą wiarę zasługuje.

— *Morning-Herald* donosi, że Xiążę *Wellington* odwołał teraźnieyszego Posła, P. W. *Temple*, z Neapolu, a na jego mieysce, chce posłać Wice-Hrabiego *Burghersh*, który już podczas przeszłych Rządów Xięcia, był na Posła do tego kraju wybrany.

— Podług gazety *Sun*, w City jest powszechne mniemanie, że na przypadek nieutrzymania się Ministeryum przy głosowaniu nad wnioskiem Lorda *Russel*, Ministrowie nie oddalą się, ale Parlament będzie rozwiązany.

— Wspomniony wczora raport Kommissyi, wyznaczoney do rozpoznania stanu korporacyi mieyskich, *Courrier* w krótkości umieścił. Rozpoznanie było przedsięwzięte względem 300 korporacyi, i wszędzie publicznie prowadzone. Jedne z nich, nie chciały wcale udzielać wiadomości potrzebnych Kommissyi; inne, udzieliły ich po części, ale wzbraniały rozpoznania stanu własności korporacyi, i nie chciały przedstawić swoich rachunków. Nadużycia, mówi wspomniona gazeta, które ten raport wykazuje, są okropne. Przypadki, w których własność publiczną na prywatne cele obracano, są niezliczone. Mieyscowe podatki, które te korporacye, do żadney odpowiedzialności nieobowiązane, corocznie na mieszkańców nakładały, wynosiły, oprócz dochodów z własności publicznych, pod kontrolą korporacyi będących, przeszło miljon funtow szterlingów.“ Kommissarze nie byli umocowani do czynienia ulepszeń; ich czynność ograniczała się tylko na przedstawieniu nadużyć.

— Mają teraz zamiar zbierać składkę, na urządzenie wyprawy, mającey na celu rozpoznanie południowey i środkowey Afryki, zacząwszy od Latoku aż do tak zwanych gór Xiężycowych.

— *Gazeta Niedzielna* umieściła: iż gdyby P. *Peel* rozumiał, że ma powody do złożenia urzędu, Król w takim razie wezwałby Lorda *Wharncliffe*, do utworzenia nowego Ministeryum.

Dnia 3go Kwietnia.

Według prywatney wiadomości z Lisbony, którą *Morning-Herald* udziela, Królowa Portugalska zostaje przy nadziei; o czém ztąd wnoszą, iż zdjęła żałobę po *Don Pedrze*, według istnieiącego w Portugalii w podobnych okolicznościach zwyczaju.

— Nayjaśnieyszy Cesarz Austryacki *Ferdynad*, miał

собственноручнымъ весьма вѣжливымъ письмомъ увѣдомилъ Королеву *Донну Марію*, племянницу свою, о кончинѣ дражайшаго Родителя своего, Императора *Франца*.

— Въ засѣданіи Нижняго Парламента, бывшемъ 2-го Апрѣля, разсмотрѣны представленія Лорда *Русселя*. — Гг. *Кампбелль*, *Вильде*, Т. *Фовель Букстонъ*, Лордъ *Клементъ*, и *О'Коннель* говорили за представленіе; Гг. *Ришардъ*, *Гульбурнъ*, Робертъ *Пиль* и нѣсколько другихъ противу онаго; послѣ сего приступили къ балотировкѣ и представленіе *Русселя* принято было большинствомъ 33 голосовъ. (*G. C.*)

Германія.

Гамбургъ, 10-го Апрѣля.

Здѣшній Корреспондентъ увѣряетъ: „Путешественники, прибывшіе изъ Лондона и поздно выѣхавшіе изъ Вестминстера, доносятъ о полученіи извѣстія, что въ слѣдствіе засѣданія Нижняго Парламента, Министерство *Пиля*, во вторникъ 7-го сего мѣсяца ввечеру распущено.“ (*Государственная Прусская Газета, присовокупляетъ, что и другія извѣстія подтверждаютъ сію новость, съ тѣмъ замѣчаніемъ, что Король 8-го сего мѣсяца послалъ къ Графу Грею, что бы поручить ему составить новое Министерство.* (*D. P.*)

Ново-Стрелицъ, 1-го Апрѣля.

И въ нашемъ Великомъ Герцогствѣ наистрожайше запрещено введеніе и продажа Библіотеки Нѣмецкихъ Классиковъ, публикованной въ Парижѣ.

Веймаръ, 1-го Апрѣля.

Сюда прибыли Австрійскій Генералъ Графъ Викентій *Эстергази* и Графъ Эдуардъ *Цихи*.

Мюнхенъ, 28-го Марта.

Сегодня, какъ и въ прежніе годы, праздновали 76 годъ Академіи Наукъ, въ присутствіи многихъ Министровъ, Сановниковъ, Военныхъ Чиновъ и другихъ почетныхъ слушателей и зрителей.

30-го Марта.

Третьяго дня прибылъ сюда изъ Вѣны Маіоръ Баронъ *Пфейль*, Адъютантъ Кронпринца, а 29 выѣхалъ онъ обратно въ означенную столицу. На дняхъ имѣлъ Австрійскій Фельдмаршалъ-Намѣстникъ Графъ *Чекопіери*, аудіенцію у Короля, для врученія оффиціальнаго извѣщенія о кончинѣ Императора *Франца*, и о вступленіи на престолъ Императора *Фердинанда*.

Штутгардъ, 30-го Марта.

Ея Императорское Высочество, Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА, урожденная Принцесса Виртембергская, пожаловала на памятникъ для *Шиллера* 500 руб. ассигнаціями.

Бременъ, 31-го Марта.

Здѣшній Сенаторъ, Дръ *Денекенъ*, праздновалъ вчера 50 лѣтній юбилей своего Сенаторства; подобнаго случая не было въ здѣшнемъ городѣ уже нѣсколько столѣтій.

Карлсруэ, 29-го Марта.

Нынѣшняя газета обнародовала программу открытія нынѣшняго Сейма. Великій Герцогъ (Баденскій) откроетъ засѣданіе тронною рѣчью. Кажется, что отношенія наши съ Швейцаріею принимаютъ спокойный характеръ.

Франкфуртъ на Майнѣ, 31-го Марта.

Сосѣдственное съ нами Ландграфство Гессенъ-Гомбургъ, присоединилось также къ большому Германскому Таможенному Союзу. Съ завтрешняго дня, 1-го Апрѣля, таможенные законы возымѣютъ дѣйствіе. (*A.P.S.Z.*)

Франкфуртъ, 26-го Марта.

Путешественники прибывшіе сюда изъ Швейцаріи, на безпристрастіе коихъ можно полагаться, увѣряютъ, что большая часть въ семъ краѣ пришельцовъ находится въ самомъ плачевномъ положеніи. (*G. C.*)

Бельгія.

Брюссель, 20-го Марта.

По распоряженію Королевскаго Прокуратора здѣшняго Суда первой инстанціи, всѣ содержимые въ темницѣ за недоимочные судебные протори, освобождены.

— Многіе обыватели, которыхъ домы въ Сентябрѣ 1830, когда Голландцы осаждали сію часть города, разрушены или повреждены, третьяго дня въ собраніи постановили избрать мѣры къ полученію отъ Правительства вознагражденія за свои убытки. (*A.P.S.Z.*)

27-го Марта.

Увѣряютъ, что Г-нъ *Дешампъ* отправится, Секретаремъ Посольства нашего въ Римѣ. Поелику онъ совсѣмъ противныхъ правилъ, то едвали онъ тамъ хорошо будетъ принятъ.

— Слышно, что Правительство намѣрено послать

własnoręczném, nader uprzeymém pismem, oznaymić Królowey *Donnie Maryi*, swojey siostrzenicy, o zgonie swego dostoynego oyca, Cesarza *Franciszka*.

— Na posiedzeniu Izby Niższey odbytém, dnia 2go Kwietnia, ukończono rozprawy względem wniosku Lorda *Russel*. — PP. J. *Campbel*, *Wilde*, T. *Fowel Buxston*, Lord *Clement* i *O'Connell* mówili za wnioskiem; PP. *Richard*, *Goulburne*, Robert *Peel* i kilku innych, mówili przeciw; poczém przystąpiono do głosowania, i większością 33ch głosów wniosek został przyjęty. (*G. C.*)

Niemcy.

Hamburg, dnia 10 Kwietnia.

Korrespondent tuteyszy zawiera: „Podróżni, którzy przybyli z Londynu, a Westminster nader późno opuścili, donoszą, iż tamże nadeszła wiadomość, że w skutek posiedzenia Izby Niższey, Ministeryum Pana *Peel*, we wtorek dnia 7 b. m., późno wieczorem rozwięzaném zostało.“ (*Gazeta Rządowa Pruska, umieściwszy tę wiadomość, dodaje, iż inne doniesienia potwierdzają tę nowinę z tém nadmienieniem, że Król posłał dnia 8 b. m. do Hrabiego Grey, aby mu polecić utworzenie nowego Ministeryum*). (*Dz. P.*)

Nowy-Strehlitz, dnia 1 Kwietnia.

W tuteyszém Wielkiém Xięztwie naysurowiey zabroniono wprowadzenie i przedaż Biblioteki Niemieckich klassykow, drukowaney w Paryżu.

Weymar, dnia 1 Kwietnia.

Przybyli tu Jenerał Austryacki Hrabia Wincenty *Esterhazy* i Hrabia Edward *Zichi*.

Monachium, dnia 28 Marca.

Dziś, równie jak i w dawnieyszych latach obchodzono 76 rok założenia Akademii nauk w obecności wielu Ministrów, Wielkich Urzędników, rang Woyskowych i innych znakomitszych osób.

Dnia 30.

Zawczora przybył tu z Wiednia Major Baron *Pfeil*, Adjutant Xięcia Następcy Tronu, a dnia 29 wyjechał na powrót do pomienioney stolicy. — W tych dniach Austryacki Marszałek Porucznik, Hrabia *Cekopieri*, miał u Króla posłuchanie, dla złożenia urzędowego uwiadomienia o zgonie Cesarza *Franciszka*, i wstąpieniu na Tron Cesarza *Ferdynanda*.

Studtgardt, dnia 30 Marca.

Jey Cesarska Wysokość Wielka Xiężna HELENA PAWŁÓWNA, z Domu Xiężniczka Wirtemberska, ofiarowała na pomnik *Schillera* 500 rubli assygnacyynych.

Brema, dnia 31 Marca.

Senator tuteyszy, Dr. *Deneken*, obchodził wczora 50-letni jubileusz swego Senatorstwa; podobnego zdarzenia nie było w tém mieście od kilku już wieków.

Karlsruhe, dnia 29 Marca.

Dzisieysza gazeta ogłosiła program otwarcia tuteyszego Seymu, co pojutrze nastąpi. J. K. W. Wielki Xiążę (Badeński), zagai osobiście posiedzenie mową z Tronu. — Nasze stosunki z Szwaycaryą, zdają się zaspakajający przybierać charakter.

Frankfort nad Menem, dnia 31 Marca.

Sąsiadujące z nami Landhrabstwo Hessen Homburskie, przyłączyło się także do wielkiego Niemieckiego celnego związku. Od dnia jutrzeyszego, 1 Kwietnia, prawa celne zaczną bydź obowiązującemi. (*A.P.S.Z.*)

Frankfurt, dnia 26 Marca.

Podróżni, przybywający ze Szwaycaryi, a których bezstronnym zeznaniom można dadź wiarę, zapewniają, że większa część bawiących w tym kraju wychodniów, znayduje się w jak nayopłakańszym stanie. (*G. C.*)

Belgia.

Bruxella, dnia 20 Marca.

Stosownie do rozporządzenia Prokuratora Królewskiego przy tuteyszym Sądzie pierwszey instancyi, uwolniono wszystkich ludzi, znaydujących się w areszcie za zaległe koszta Sądowe.

— Rozmaici obywatele, których domy w miesiącu Wrześniu 1830 roku, gdy Hollendrzy dobywali tey części miasta, zostały zruynowane lub zepsute, zawczora na zgromadzeniu postanowili obmyśleć środki dla otrzymania od Rządu wynagrodzenia za swe straty. (*A.P.S.Z.*)

Dnia 27.

— Zapewniają, że Pan *Deschamps*, ma bydź mianowany Sekretarzem poselstwa naszego w Rzymie. Poniewaź Pan *Deschamps* wyznaje zasady odmienne, nie zdaje się przeto, aby znalazł dobre przyjęcie w Rzymie.

— Słychać, że jest zamiarem Rządu, wysłać gandaw-

въ Алжиръ Гентскихъ мастеровыхъ бумажныхъ издѣлій, гдѣ съ дозволенія Французскаго Правительства будетъ заведено Бельгійское поселеніе. (*G. C.*)

Нидерланды.

Гага, 29-го Марта.

Бельгійскіе журналы доносятъ, что Князь *Веллингтонъ* предложилъ Правительству нашему средства къ миролюбному окончанію Голландско-Бельгійскихъ дѣлъ; но нашъ Кабинетъ дотолѣ принять сего не можетъ, пока Англія не уполномочитъ къ тому находящагося при здѣшнемъ Дворѣ своего Министра. Нѣкоторые даже замѣчаютъ произшедшую по сему поводу холодность между обоими Дворами. (*G. C.*)

31-го Марта.

Князь *Пальффи* прибылъ сюда изъ Вѣны, куда Король тотчасъ по полученіи извѣстія о кончинѣ Императора *Франца*, посылалъ своего Адъютанта Графа *де Пестре*. (*A.P.S.Z.*)

Италія.

Римъ, 5-го Марта.

О выходѣ Французскихъ и Австрійскихъ войскъ изъ церковныхъ областей ничего здѣсь не слышно. Неосновательно также извѣстіе, будто бы Св. Отецъ приметъ Посланника Королевы Испанской. (*G. C*)

Испанія.

Мадритъ, 18-го Марта.

Съ выздоровленіемъ Г-на *Мартинеца-де-ла-Розы* перестали вовсе говорить о его удаленіи изъ Кабинета. Вездѣ повторяютъ, будто бы Князь *Веллингтонъ* писалъ къ Инфанту *Д. Карлосу*, что Англійское Правительство никакъ не можетъ поддерживать правъ его на Корону Испанскую.

21-го Марта.

Сія столица наслаждается непрерывнымъ спокойствіемъ, а преданность жителей ея къ Королевѣ оказывается болѣе и болѣе явственною.

— Между финансовыми проектами, поданными Палатѣ Г-мъ *Торрено*, въ одномъ наложена подать на духовныя имущества до 12 милліоновъ реаловъ (5 реал. состав. 30 коп. серебр.). Поелику духовенство лишилось уже въ пользу казны половину десятины: то въ совокупности съ помянутою податью духовные даютъ Правительству съ своихъ земель шестую часть дохода. (*G. C.*)

Турція.

Константинополь, 7-го Марта.

Теквими Векажи отъ 6-го Силькааде (6 Марта) увѣдомляетъ, что Султанъ 16 Шеваля (14-го Февраля) въ сопровожденіи знатнѣйшихъ Сановниковъ посѣтилъ военный госпиталь и Салимскія казармы въ Скутари. Султанъ осмотрѣлъ каждаго больнаго порознь, и удостоилъ вниманіемъ своимъ кладовую, гдѣ хранится лазаретная одежда, съѣстные припасы и посуда. При отъѣздѣ Его Высокость повелѣлъ раздать больнымъ и прислужникамъ подарки.

— Изъ того же листа заимствовано нижеслѣдующее извѣстіе: „Къ числу военныхъ упражненій, принадлежать нынѣ и единоборство. Такъ на пр. учатъ, какъ пѣшій съ ружьемъ, отражать долженъ непріятеля, нападающаго на него пѣшкомъ съ обнаженною саблею, какъ онъ долженъ защищаться отъ сабельныхъ ударовъ всадника и т. д. Султанъ велѣлъ одной части солдатъ Селимской казармы дѣлать сіи упражненія, а потомъ находящимся въ Скутари Офицерамъ набранныхъ въ Боли и Изникмидѣ милиціонныхъ баталіоновъ велѣлъ произвести нѣсколько эволюцій при колокольчикахъ и барабанномъ боѣ впереди Гвардейскаго баталіона. Все учинено къ полному удовольствію Султана, который весьма радовался столь быстрымъ успѣхамъ сихъ недавно опредѣленныхъ Офицеровъ, въ столь короткое время.

— Лѣсъ, употребляемый на постройку Султанскихъ кораблей на верфяхъ въ Константинополѣ и Изникмидѣ (Никомедіи), доставляется изъ лѣсистыхъ горъ въ Санджакахъ, Боли и Коджа-Или. Но какъ и другіе рубятъ сіи деревья, частію для собственной надобности, частію же и на продажу; и симъ образомъ необходимый для постройки Султанскихъ кораблей и другихъ публичныхъ зданій лѣсъ со временемъ можетъ вовсе истребиться: то посему Тайный Военный Совѣтникъ Ахмедъ Февси Паша, Градоначальникъ упомянутыхъ Санджаковъ, представилъ Султану, во время послѣдняго проѣзда своего чрезъ означенный край, проэктъ, о способахъ отвращенія недостатка, могущаго со временемъ произойти въ строевомъ лѣсѣ, не стѣсняя впрочемъ выгодъ, получаемыхъ изъ онаго лѣса частными лицами. Особой Коммиссіи поручено геометрически измѣрить горы упомянутыхъ Санджаковъ съ подробнымъ означеніемъ рода и количества деревъ. Деревья, вы-

skich rękodzielników bawełnianych do Algieru, gdzie za zezwoleniem Rządu Francuzkiego, ma bydź założona osada belgicka. (*G. C.*)

Niderlandy.

Haga, 29 Marca.

Dzienniki Belgiyskie donoszą, że Xiąże Wellington czynił Rządowi naszemu propozycye, dotyczące zgodnego załatwienia sprawy Hollendersko-Belgiyskiey; ale Gabinet nasz, nic o tém tak długo słyszeć niechce, dopóki Anglia Pełnomocnego Ministra przy tuteyszym Dworze nie zawierzytelni. Niektórzy chcą nawet od czasu tych udzieleń, uważać pewną oziębłość między obudwóma Dworami. (*G. C*)

Dnia 31.

Xiąże *Palfy* przybył tu z Wiednia, dokąd Król nasz, zaraz po odebraney wiadomości o zgonie Cesarza *Franciszka*, wysłał Adjutanta swego Hrabiego *de Pestre*. (*A.P.S.Z.*)

Włochy.

Rzym, dnia 5 Marca.

O ustąpieniu woyska Francuzkiego i Austryackiego z Państwa Kościelnego, nic tu nie słychać. Również bezzasadną była wieść, że Oyciec ś. przyymie Posła Królowey Hiszpańskiey. (*G. C.*)

Hiszpania.

Madryt, dnia 18 Marca.

Gdy Pan *Martinez-de-la-Rosa*, przyszedł do zdrowia, ucichło zupełnie o jego wystąpieniu z Gabinetu. Mówią tu powszechnie, że Xiążę *Wellington* pisał do Infanta *Don Carlosa*, iż Rząd Angielski nie może żadną miarą popierać praw jego do korony Hiszpańskiey.

Dnia 21.

Stolica używa nieprzerwaney spokoyności, a przychylność jey mieszkańców dla Królowey, coraz widoczniey objawiać się poczyna.

— Pomiędzy projektami skarbowemi, przełożonemi Izbie przez Pana *Torreno*, jest jeden względem nałożenia podatku na dobra duchowne, w ilości 12tu milionów, (5 realów 2 złt. pol.) Ponieważ już odebrano duchowieństwu połowę dziesięciny na rzecz skarbu; w połączeniu przeto z powyższym podatkiem, płacą xięża Rządowi z swych majętności ziemskich, jednę szóstą część wyciągniętego z nich dochodu. (*G. C.*)

Turcya.

Konstantynopol, dnia 7 Marca.

Gazeta Thekwimi Wekaži pod dniem 6 Silkaade (6 Marca) donosi, iż Sułtan dnia 16 Szewal (14 Lutego) w towarzystwie znakomitszych urzędników odwiedził szpital woyskowy i koszary Selima na Skutari. Sułtan zosobna obeyrzał każdego chorego i zaszczycił swą uwagą skład, gdzie są chowane łazaretowe odzienie, zapasy żywności i naczynia. Jego Wysokość przy swym odjeździe rozkazał rozdać podarunki chorym i posługującym.

— Z teyże gazety wzięta jest następująca wiadomość: Do rzędu wojennych ćwiczeń należy teraz walczenie pojedyńcze. I tak np. uczą, jak żołnierz pieszy z karabinem dawać powinien odpór nieprzyjacielowi napadającemu nań pieszo z obnażonym pałaszem, jak się on powinien bronić od cięć pałaszowych żołnierza konnego i t. d. — Sułtan rozkazał jednemu oddziałowi żołnierzy koszar Selima odbywać te ćwiczenia, a potém znajdującym się na Skutari oficerom, zaciągnionych w Boli i Iznikmid batalionów milicyi, rozkazał odbydź kilka ewolucyy, przy dzwoneczkach i bębnieniu przed gwardyyskim batalionem. Wszystko to wykonano z zupełném zadowoleniem Sułtana, który bardzo był uradowany z tak szybkich postępów tych nowo-zaciężnych oficerów w tak krótkim czasie.

— Drzewo, używane do budowania okrętów Sułtańskich, na warsztatach w Konstantynopolu i Iznikmidzie (Nikomedyi), dostarcza się z gór leśnych w Sandżakach, Boli i Kodża-Ili. Lecz gdy i ludzie prywatni ten las wycinają, częścią na własną potrzebę, a częścią i na przedaż, a przez to nieodbicie potrzebne na budowanie okrętów Sułtańskich i innych gmachów publicznych drzewo, może z czasem zupełnie bydź wyniszczone; zatém Tayny Radca Woyskowy Achmed Fewsi Basza, Naczelnik miast pomienionych Sandżaków, w czasie swojego przejazdu przez kray wspomniony, podał Sułtanowi projekt o śrzodkach odwrócenia mogącego zdarzyć się z czasem niedostatku w drzewie, do budowli zdatnem, nie ścieśniając zresztą wygód otrzymywanych ztąd przez osoby prywatne. Poruczono osobney kommissyi wymierzyć jeometrycznie góry pomienionych Sandżakow, ze szczególném oznaczeniem gatunku i liczby drzew. Wybrane drzewa na budowle skarbowe, naznaczyć osobnym stęplem, a dla strzeżenia lasów bę-

бранныя для казенныхъ цостроекъ, означить особымъ клеймомъ, а для охраненія лѣсовъ, будутъ назначены крестьяне изъ сосѣднихъ округовъ. Менѣе годныя деревья и слѣдовательно неклейменыя, могутъ быть обращены въ частное употребленіе. Султанъ принялъ какъ сіе, такъ и другія, помѣщенныя въ Турецкой газетѣ представленія Февси Паши, относительно временнаго сохраненія строеваго лѣса, и повелѣлъ привести ихъ въ исполненіе.

— Теквими Векажи отъ 6-го Марта, увѣдомляетъ кромѣ сего, что Драгоманъ, состоящій при Турецкомъ Посольствѣ въ Парижѣ *Ругеддинъ Эфенди*, за способности свои и хорошее поведеніе удостоенъ званіемъ Ходжи Дивана. Принадлежащій къ тому Дипломъ отправленъ къ нему въ Парижъ.

— Также и въ Босніи, какъ говоритъ Турецкая газета, милиція учреждается съ успѣхомъ. Сіе подтверждается донесеніями Даудъ Паши, Али Паши, Начальника Герзека (Герцеговины) и Акивъ Эфендія, перваго Султанскаго Министра прошеній, пребывающаго въ Босніи по особеннымъ порученіямъ. Таже газета содержитъ въ себѣ длинную статью постановленія Султана, относительно лучшаго устройства духовныхъ имѣній (Эвкафъ), принадлежащихъ святымъ мѣстамъ: Меккѣ и Мединѣ. Столь же большею статьею увѣдомляютъ о производствахъ въ высшихъ училищахъ (Медрессе.) (*A.P.S.Z.*)

14-го Марта.

Работы въ Арсеналѣ продолжаются безпрестанно; 11 большихъ военныхъ судовъ вооружены подъ предлогомъ, будто бы онѣ назначены въ Триполь; однако жъ многіе даютъ сему вооруженію другое толкованіе. Странно, что Порта замышляетъ Экспедицію, коей бы она избѣгать должна. Это новый примѣръ недальновидности и ограниченности видовъ, во всемъ обнаруживающейся, которая повергнетъ Порту въ упадокъ и погибель. Несмотря на то, что *Мегемедъ Али* заплатилъ дань и тѣмъ призналъ себя данникомъ Султана, Порта бросается на безполезныя предпріятія, не заботясь, какое изъ того возникнетъ замѣшательство. Хотя Лордъ *Понсонби* далъ приказъ Англійскому флоту отплыть въ Мальту; но неизвѣстно было ли сіе повелѣніе безусловно и будетъ ли оно выполнено. Морскія силы Англіи состоятъ въ непосредственномъ вѣдомствѣ Лондонскаго Адмиралтейства, и потому не весьма охотно повинуются другой власти. Лордъ *Ровлей* могъ бы теперь воспользоваться сею независимостію, если бы узналъ, что Порта намѣрена отправить свой флотъ на Средиземное море.

— Изъ Сербіи прибыла сюда депутація, присланная Княземъ Милошемъ для успокоенія Порты относительно послѣднихъ произшествій въ Сербіи и донесенія о настоящемъ положеніи сего края.

Бѣлградъ, 1-го Марта.

Вскорѣ по изданіи Уложенія Князь *Милошъ* обнародовалъ о учрежденіи въ Княжествѣ Сербіи Сената, яко первой и верховной власти какъ законодательной, такъ и исполнительной. Членами онаго суть: Марковичъ, Ѳеодоровичъ, Давидовичъ, Петроновичъ, Сымичъ, Радойковичъ, Милосавлевичъ, Перишицъ, Здравковичъ, Германъ, Протычъ, Майсторовичъ, Паресанъ, Гюричъ, Роевичъ и Гербешъ. Первымъ Статсъ-Секретаремъ съ титуломъ младшаго Статскаго Совѣтника, наименованъ Стефанъ Радушевичъ; Президентомъ Сената Марковичъ; Министромъ Юстиціи Статскій Совѣтникъ Лазаръ Ѳеодоровичъ, Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ Статскій Совѣтникъ Димитрій Давидовичъ; Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ Статскій Совѣтникъ Авраамъ Петроновичъ, Министромъ Финансовъ Статскій Совѣтникъ Александръ Симичъ, Министромъ Военнымъ Ст. Сов. Ст. Райдаковичъ; отдѣленіе воспитанія ввѣрено Министру Внутреннихъ Дѣлъ. — Съ сего времени всѣ Сербскія власти въ своихъ собственныхъ и народныхъ дѣлахъ должны обращаться въ Сенатъ. (*G. C.*)

Разныя извѣстія.

Портретъ Коперника.

Въ Данцигѣ отыскали недавно, при перемѣщеніи одного кабинета рѣдкостей и предметовъ Естественной Исторіи, оригинальный портретъ знаменитаго Астронома *Коперника*. Картина сія принадлежала въ 1783 году, какъ видно изъ надписи, сохранившейся на оборотѣ оной, Карлу *Гусаржевскому* и есть та самая, съ коей копія послужила оригиналомъ для эстампа, находящагося въ изданномъ недавно собраніи гравированныхъ на стали портретовъ знаменитѣйшихъ мужей. — Николай *Коперникъ* родился въ Торнѣ, въ Пруссіи, 19-го Февраля 1475 года, а умеръ 24-го Маія 1543 года, не много времени спустя послѣ того какъ одинъ изъ друзей его прислалъ ему изъ Нюренберга печатный экземпляръ его системы. (Изъ Nouvelles Annales des Voyages).

dą wyznaczeni włościanie z sąsiedzkich okręgów. Mniey zdatne drzewa, a następnie i niestęplowane, mogą bydź obrócone na użytek prywatny. Sułtan przyjął jak te, tak równie i inne umieszczone w gazecie Tureckiey przełożenia Fewsi Baszy, względem czasowego zachowania lasu zdatnego do budowy, i rozkazał wypełnić.

— Gazeta Tekwimi Wekaži pod dniem 6 Marca oprócz tego donosi, iż Dragoman, zostający przy Tureckim poselstwie w Paryżu *Ruheddin-Effendi*, za swą zdatność i dobre prowadzenie się, został zaszczycony urzędem Chodži Dywanu, Zwyczayny na to dyplomat wysłany mu do Paryża.

— W Bośnii także, jak powiada gazeta Turecka, milicya tworzy się pomyślnie. To się potwierdza przez doniesienia Daud Baszy, Ali Baszy, Naczelnika Herzeka (Hercegowiny) i Akin Effendego, pierwszego Ministra prośb, znaydującego się w Bośnii dla szczególnych poruczeń. Taż gazeta zawiera długi artykuł postanowienia Sułtana, względem lepszego urządzenia duchownych majątków (Ewkaf), należących do mieysc świętych: Mekki i Medyny. Również przez długi artykuł donoszą o podniesieniach do stopni w szkołach wyższych (Medresse). (*A.P.S.Z.*)

Dnia 14.

Roboty w arsenale nie ustają bynaymniey, a 11 wielkich statków wojennych, uzbrojono pod pozorem, że są przeznaczone do Tripolu; tym czasem bardzo wiele osób, nadają tey wyprawie wcale inne przeznaczenie. Jestto rzeczą dziwną ze strony Porty, że przysposabiaa wyprawę, któreyby zaniechać powinna. Jestto nowy dowód jey nieprzezorności i ograniczonego widzenia rzeczy we wszystkiém panującego, który narescie doprowadzi Portę do upadku i zguby. Dla tego, że *Mehmed Ali* zapłacił haracz, a tém samém uznał się hołdownikiem Sułtana, występuje Porta i rzuca się w obce dla siebie przedsięhierstwa, nie troszcząc się wcale, jakie ztąd dla niey wyniknąć mogą zawikłania. Dał wprawdzie Lord *Ponsonby* polecenie, ażeby flota angielska odpłynęła do Malty; ale nie wiemy, czy ten rozkaz był bezwarunkowy i czy będzie wykonany. Marynarka angielska zostaje pod bezpośredniemi rozkazami Admiralicyi Londyńskiey, przeto nie z wielką chęcią inney władzy ulegać zwykła. Lord *Rowley* mógłby teraz użyć tey niezawisłości, gdyby się dowiedział, że Porta ze swoją flotą na morze Srzódziemne wypłynąć zechce.

— Przybyła tu deputacya z Serwii, wysłana przez Xięcia *Miłosza*, dla zaspokojenia Forty względem ostatnich wypadków w Serwii i zawiadomienia o rzeczywistém położeniu tego kraju.

Belgrad, 1go Marca.

Wraz z nadaniem ustawy, ogłosił Xiąże *Miłosz* postanowienie, zaprowadzające Radę Stanu (Senat) Xięztwa Serwii, jako pierwszą, tudzież naywyższą władzę prawodawczą i wykonawczą, którey członkami są: Markowicz, Teodorowicz, Dawidowicz, Petronowicz, Symicz, Radoykowicz, Miłosawlewicz, Peryszyc, Zdrawkowicz, German, Protycz, Maystorowicz, Paresan, Ginrycz, Rojewicz i Herbesz. Pierwszym Sekretarzem Stanu z tytułem naymłódszego Radcy Stanu, mianowany Stefan Raduszewicz; Prezesem Rady stanu, Markowicz; Ministrem sprawiedliwości, Radca Stanu Łazarz Teodorowicz; Ministrem spraw wewnętrznych, Radca Stanu Dymitr Dawidowicz; Ministrem interessów zagranicznych, Radca Stanu Abraham Petronowicz; Ministrem skarbu, Radca Stanu Alexander Symicz; Ministrem woyny, Radca Stanu St. Radaykowicz; wydział wychowania powierzono Ministrowi spraw wewnętrznych. — Odtąd wszystkie władze Serbskie, winny się udawać w swych własnych i narodowych sprawach, do rzeczoney Rady Stanu. (*G. C.*)

Rozmaite Wiadomości.

Wizerunek Kopernika.

W Gdańsku nie dawno, w czasie przeniesienia jednego gabinetu osobliwości i przedmiotów Historyi Naturalney, znaleziono oryginalny portret sławnego Astronoma *Kopernika*. Obraz ten należał w roku 1783, jak się okazuje z napisu, zachowanego na odwrótney stronie, do Karola *Husarzewskiego*, i jest ten sam, którego kopia służyła za oryginał do estampu, znaydującego się w wydaném niedawno zebraniu rźniętych na stali portretów, sławnych ludzi. — Mikołay *Kopernik* urodził się w Toruniu, w Prussiech 19 Lutego 1475 roku, a umarł 24 Maja 1543 roku, wkrótce potém, jak jeden z jego przyjaciół przysłał mu z Norymbergi drukowany exemplarz jego układu. (*Nouvelles Annales des voyages.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Апрѣля 16 дня 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*